

стойността му в употреба се приема за възстановима стойност. Ако няма доказателства, че стойността в употреба надхвърля нетната продажна цена на даден актив, последната се приема за негова възстановима стойност.

Възстановимата стойност се определя за всеки актив поотделно. Изключения се допускат за активи, при чието използване не се пораждат разграничими парични постъпления.

Загубата от обезценка на актив се признава веднага като текущ разход за дейността.

Ако след извършена обезценка на актив неговата възстановима стойност превиши балансовата му стойност, се отразява възстановяване на загубата от обезценка - като текущ приход от дейността - до размера на предходната обезценка, която е била отразена като текущ разход за дейността.

Отписване

Имотите, машините и съоръженията се отписват от годишния финансов отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продават. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и съоръжения” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, като печалба/загуба от продажба на нетекущи активи на реда „Други доходи” в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.10. Нематериални активи

Признаване и оценка

Дружеството счита като нематериални активи (НМА) нефинансови ресурси без материален характер, придобити и контролирани от него, от които се чакат бъдещи икономически ползи за повече от един отчетен период.

Стойностния праг, над който активите се признават за НМА е определен на 700 лв. и под този праг активите се отчитат като текущ разход.

При първоначално придобиване НМА се оценяват по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички разходи по доставката и инсталирането им. Разходите за обучение на персонала за работа с програмните продукти, както и административните и други общи разходи не се включват в първоначалната оценка.

След първоначалното признаване НМА се оценяват по модела цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и евентуално с натрупаните загуби от обезценки. В края на всеки отчетен период се прави преглед за бъдещите изгоди от НМА.

Последващите разходи за поддържане на първоначално установената ефективност на НМА се отчитат като текущи разходи.

Разходите, които могат да бъдат надлежно измерени и отнесени към определени НМА се капитализират /увеличават стойността на НМА или се отчитат като отделен НМА/ само в случай, че водят до увеличаване на очакваните изгоди и се третира като разходи за усъвършенстване.

Представяне

Нематериалните активи се класифицират и представят във финансовия отчет в следните групи: права за индустриална собственост, права върху интелектуална собственост, концесионни права, технологични права, нематериални активи в процес на развитие и други НМА.

Амортизация

Амортизацията се начислява в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на база линейния метод въз основа на очаквания срок на полезен живот на НМА.

Полезния живот на НМА се преразглежда в края на годината. Ако очакванията се различават значително от предишни оценки, амортизационните отчисления за текущия и бъдещите отчетни периоди се коригират.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на НМА подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Прилагат се правилата за ДМА.

Отписване

Нематериалните активи се отписват от годишния финансов отчет когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продават. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, като печалба/загуба от продажба на нетекущи активи на реда „Други доходи” в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.11. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти (земи и сгради), държани с цел получаване на приходи от отдаване под наем или за увеличение стойността на капитала, или и за двете.

Дружеството класифицира имотите според предполагаемото им предназначение като:

- Ползвани за дейността имоти – отчитат се като ИМС по реда на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения;
- Имоти за продажба – отчитат се като МЗ по реда на МСС 2 Материални запаси, в случай на незавършено производство по реда на МСС 11 Договори за строителство;
- Инвестиционни имоти – отчитат се като дългосрочни финансови активи по реда на МСС 40 Инвестиционни имоти.

При промяна на предназначението на имота, всеки един може да бъде прекласифициран в друг, като при отчитането се прилагат правилата на съответните счетоводни стандарти.

Първоначалната оценка на инвестиционните имоти се извършва по историческа цена.

Последващите разходи, свързани с инвестиционните имоти се капитализират (увеличават стойността им) само в случай, че водят до увеличаване на икономическата изгода от използването на съответния актив, за който са извършени. Всички останали последващи разходи под формата на ремонт и др. се отчитат като текущи.

При последващо оценяване на инвестиционните имоти, предприятието прилага модела на цената на придобиване, прилагайки препоръчителния подход в МСС 16 – Имоти, машини и съоръжения, съгласно МСС 40 – Инвестиционни имоти.

Амортизациите на инвестиционните имоти се начисляват като се прилага линеен метод. Земята не се амортизира. Ползният живот на инвестиционните имоти (сгради) е 25 години

Инвестиционните имоти се отписват от годишния финансов отчет, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „инвестиционните имоти“ се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, като печалба/загуба от продажба на нетекущи активи на лицевата страна на Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Трансфер от и към инвестиционни имоти се прави, когато има промяна в употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от „инвестиционни имоти“ към „имоти, машини и съоръжения“ активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява цената на придобиване намалена с натрупаната амортизация (балансова стойност) към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от „имоти, машини и съоръжения“ има прехвърляне към „инвестиционни имоти“, активът се оценява по цената на придобиване намалена с натрупаната амортизация (балансова стойност) към датата на прехвърлянето.

2.12. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаните загуби от обезценка. Себестойността представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на преглед и обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани дружества се прилага „датата на сключване“ на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от инвестициите. Печалбата (загубата) от продажбата им се представя във „финансови приходи (разходи)“ в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Когато дружеството стане част от група и е инвеститор в асоциирано предприятие, инвестицията в асоциираното предприятие се отчита в консолидирания финансов отчет по метода на собствения капитал.

2.13. Инвестиции на разположение и за продажба

Инвестициите под формата на финансови активи на разположение и за продажба са недеривативни финансови активи, представляващи акции и дялове в капитала на други дружества, държави в дългосрочна перспектива.

Първоначално дългосрочните инвестиции на разположение и за продажба (представляващи малцинствено участие в капитала на предприятието-емитент) се признават по цена на придобиване. Цената на придобиване е справедливата стойност на възнаграждението, което е платено, включително разходите по придобиване на инвестицията.

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се оценяват последващо по справедлива стойност със съдействието на независим лицензиран оценител.

Ефектите от последващата преоценка до справедливата стойност на дългосрочните инвестиции на разположение и за продажба се представят в отделен компонент на Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход (в други компоненти на всеобхватая доход) и се признават в печалбата или загубата за годината при освобождаване (продажба) от инвестицията като се посочват към статията “финансови приходи” или “финансови разходи”.

При отписването на акции поради продажба се използва метода “средно-претеглена цена”, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

Притежаваните от дружеството инвестиции, представляващи малцинствено участие в други дружества, които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени се оценяват и представят по себестойност.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за перманентна обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията. Тя се отразява в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като финансов разход, освен ако през предходни периоди има формиран положителен преоценен резерв за тези инвестиции. В този случай обезценката първо се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.14. Инвестиции в съвместни предприятия

Съвместно е предприятието, в което две или повече страни имат съвместен контрол. Съвместният контрол представлява уредено с договор споделяне на контрола върху дадено предприятие и съществува само когато вземането на решения, свързани със съответните дейности, изисква единодушното съгласие на страните, които споделят контрола.

Съвместното предприятие е или съвместно контролирана дейност, или съвместно контролиран актив. Когато дружеството има права върху активите и задължения по отношение на пасивите на съвместното предприятие, то последното е съвместно контролирана дейност. Когато дружеството има права върху нетните активи на съвместното предприятие, то последното е съвместно контролиран актив.

2.14.1. Съвместно контролирани дейности

Съвместно контролираната дейност се базира на експлоатацията на активи и други ресурси на страните (съвместни управители), като същата не представлява обособена стопанска единица, която да е отделна от самите съдружници.

Когато дружеството е страна в съвместно контролираната дейност (съвместен управител), отчита и отразява във финансовите си отчети активите, пасивите, приходите и разходите, свързани с неговото дялово участие в тази дейност, в съответствие с МСФО, приложими за конкретните активи, пасиви, приходи и разходи. Във връзка със своето дялово участие в съвместно контролираната дейност съвместният управител признава:

- своите активи, включително своя дял във всички активи, които се държат съвместно;
- своите пасиви, включително своя дял във всички пасиви, които се дължат съвместно;
- своите приходи от продажбата на дела си в получената от съвместно контролираната дейност продукция;
- своя дял от приходите от продажбата на продукцията на съвместно контролираната дейност;
- своите разходи, включително своя дял от всички съвместно направени разходи.

За целите на съвместно контролираната дейност не се води отделно счетоводство и не се изготвя отделен финансов отчет. С цел оценяване ефективността от съвместното предприятие, съвместните управители за свои цели определят вида на отчетите, които следва да се изготвят и информацията, която те следва да съдържат.

2.14.2. Съвместно контролирани активи

Съвместно контролираният актив представлява съвместно предприятие, чрез което страните (съвместно контролиращите съдружници), които притежават съвместен контрол върху предприятието, имат право на нетните активи на това предприятие.

Съвместно контролираният актив е самостоятелно създадено, обособено предприятие, в което всеки от съдружниците има дял. Такава единица действа по същия начин като всички останали предприятия, но с тази разлика, че договорното взаимоотношение между съдружниците установява съвместен контрол върху дейността му.

Съвместният контролиращ съдружник признава своето дялово участие в съвместно контролирания актив като инвестиция и отчита тази инвестиция по метода на собствения капитал в съответствие с МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия. Когато страната в съвместно контролирания актив няма съвместен контрол върху него, отчита своето дялово участие в предприятието в съответствие с МСФО 9 Финансови инструменти, освен ако има значително влияние върху съвместно контролирания актив, в който случай го отчита в съответствие с МСС 28.

В индивидуалния си финансов отчет съвместният контролиращ съдружник отчита своето дялово участие в съвместно контролирания актив съгласно параграф 10 от МСС 27 Индивидуални финансови отчети – по себестойност или в съответствие с МСФО 9.

2.15. Материални запаси

Материалните запаси са текущи (краткотрайни) материални активи под формата на:

- материали, придобити главно чрез покупка и предназначени основно за влягане в производствения процес с цел произвеждане на продукция или услуги, или са обект на преки продажби, когато това се прецени от предприятието;
- продукция, създадена в резултат на производствен процес в предприятието и предназначена за продажба;
- стоки, придобити главно чрез покупка и предназначени за продажба;
- незавършено производство, представляващо съвкупност от разходи, от които се очаква да се произведе продукция;
- инвестиция в материален запас - материални активи, придобити за инвестиционни цели, а не за ползване;

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от доставната стойност и нетната реализируема стойност. Разликата се отчита като други текущи разходи за дейността.

Доставната стойност включва сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общопроизводствени разходи.

Разпределението на общопроизводствените разходи се извършва на базата на преките разходи за съответния вид продукция.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се отчитат като текущи за периода са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите;

Потреблението на материалните запаси се оценява по метода: Средно-претеглена стойност.

В края на отчетния период МЗ се оценяват по по-ниската от отчетната и нетната реализируема стойност,

Нетната реализируема стойност е равна на очакваната продажна цена, при нормално протичане на дейността, намалена с пряко свързаните с продажбата разходи.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализируема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализируема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализируема стойност.

Себестойност на предоставените услуги

Дотолкова, доколкото при предоставянето на услуги се ползват МЗ, то те се включват в себестойността на услугите. Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за

персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

При продажба на МЗ, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на МЗ до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от МЗ се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на МЗ, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за МЗ през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои МЗ могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например МЗ, които се използват като компонент на създадените от самото дружество собствени сгради, съоръжения и оборудване. МЗ, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

2.16. Търговски и други вземания

Вземанията в левове са оценени по стойността на тяхното възникване. Вземанията във валута се преоценяват по заключителния курс на БНБ към 31.12.

Като кредити и вземания възникнали първоначално в дружеството се класифицират вземания възникнали от директно предоставяне на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти на дебитори.

Когато предоставянето на пари, стоки или услуги на дадени дебитори е с намерение получените финансови активи да бъдат продадени незабавно или в близко бъдеще, те се класифицират като финансови активи, държани за търгуване.

Данъците за възстановяване се представят по оригиналния размер на сумата на вземането.

Другите вземания се представят по себестойност.

Първоначално вземанията и кредитите се оценяват по цена на придобиване.

След първоначалното признаване кредитите и вземанията от клиенти и доставчици се отчитат по себестойност.

Като краткосрочни се класифицират вземания, които са:

- без фиксиран падеж;
- с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Преглед на вземанията за обезценка се извършва от ръководството на дружеството в края на всеки отчетен период и ако има индикации за обезценка, загубите се начисляват като текущ разход. Приблизителната оценка за загуби от съмнителни, трудносъбираеми и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Към всяко едно вземане се подхожда индивидуално, като се прилагат съотносими критерии за оценка на събираемостта. Несъбираемите вземания се отписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентска корективна счетоводна сметка за всеки вид вземане и се отразява в статията «обезценка на активи» на лицевата страна на Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

2.17. Предоставени заеми

Всички заеми се отчитат по номинална стойност (себестойност), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като финансови приходи (от лихви) през периода, за който се отнася заема.

Лихвоносните заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.18. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват парични средства в брой и в банки, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, лесно обратими високоликвидни вложения, които съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Паричните средства се оценяват по номинална стойност. Паричните средства във валута се представят по заключителния курс на БНБ към 31.12.

Сделките в чуждестранна валута се вписват първоначално като към сумата на чуждестранната валута се прилага централния курс на Българска Народна Банка (БНБ) към датата на сделката. Курсовите разлики, възникващи при уреждането на тези парични позиции или при отчитането на тези парични позиции при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

2.19. Търговски и други задължения

Задълженията към доставчиците и другите търговски задължения се отчитат по историческа цена, която се приема за справедливата стойност на сделката и която ще бъде платена в бъдеще за получените стоки и услуги, фактурирани или не на дружеството.

Текущите задължения се начисляват при тяхното възникване. Задълженията във валута се преоценят по заключителния курс на БНБ за съответната валута към датата на съставяне на финансовия отчет.

След първоначалното признаване търговските и други задължения се отчитат по себестойност.

Като краткосрочни се класифицират задължения, които са:

- без фиксиран падеж;
- с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет;

Като дългосрочни се класифицират задължения, които са с фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на съставяне на финансовия отчет.

2.20. Данъчни задължения

Текущи данъчни задължения са задълженията на предприятието във връзка с прилагането на данъчното законодателство. Същите във финансовия отчет се представят по стойности в съответствие с правилата на съответния данъчен закон за определяне на стойността на всеки вид данък.

2.21. Получени заеми

Всички заеми първоначално се отчитат по себестойност, която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като финансови разходи (за лихви) през периода, за който се отнася заема.

Лихвоносните заеми се класифицират като текущи, освен за частта от тях, която ще бъде уредена в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.22. Лизинг

Класификацията на лизинговите договори се осъществява в началото на лизинга на базата на критерии. При промяна на условията на лизинговия договор, които водят до промяна на критериите, се извършва нова класификация на лизинговите договори.

Разграничаването между финансов лизинг и оперативен лизинг при тяхното текущо отразяване и периодично представяне във финансовите отчети се извършва в съответствие с принципа "предимство на съдържанието пред формата".

Финансов лизинг

Лизингополучател

Лизинг на имоти, машини и съоръжения, при който дружеството реално носи всички рискове и облаги, произтичащи от правото на собственост, се класифицира като финансов лизинг. Всяко лизингово плащане се разпределя между задължението и финансовите разходи, така че лизинговото задължение да намалява с постоянен темп. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход като разходи от лихви на база ефективен лихвен процент. Придобитите по договори за финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в Отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг.

При отчитането на лизинговите договори се съблюдават изискванията на МСС17 Лизинг.

2.23. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудовото законодателство

Задълженията към персонала и осигурителните организации са задължения на дружеството по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Съгласно изискванията на МСС 19, те включват и начислените краткосрочни доходи на персонала с произход неползвани отпуски на персонала и начислените на база на действащите ставки за осигуряване, осигурителни вноски върху тези доходи.

Пенсионни и други задължения

Съгласно българското законодателство дружеството е задължено да плаща вноски във фондовете за социално и здравно осигуряване. Размерът на вноските се определя от Кодекса за социалното осигуряване и Закона за здравното осигуряване – въз основа на доходите за периода. Трудовите отношения между работниците и служителите и дружеството, в качеството му на работодател, се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд „Пенсии“, допълнително задължително пенсионно осигуряване, фонд „Общо заболяване и майчинство“, фонд „Безработица“, Фонд „Трудова злополука и професионална болест“ и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което е определено в КСО.

Краткосрочни доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки се признават като разход в отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване.

Дължимите от предприятието вноски по социално и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващи се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. Полагащите се суми за компенсируеми отпуски на персонала се отчитат като задължение и като разход, свързан с краткосрочните доходи на персонала.

Дългосрочни доходи на персонала

Съгласно Кодекса на труда, работодателя е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им – в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход като:

а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „провизии“;

б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят към компонентите на другия всеобхватен доход, по статия „последващи оценки на планове с дефинирани пенсионни доходи“. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за